

Latweefchu Uuwifes.

Nr augstas Gewefchanas = Kummiffiones fiamu un nowehlefchanu.

Nr. 29. Zettortdeenâ 18tâ Juhli 1829.

No Jelgawa s.

Ta Keiseriffa Gohdiba muhsu fehelliga feimes mahte un Keisereene Alekandra Weodorowna, kas no Berlines pilsehtas atpakkal braukdama eefsch Skrundeſ naftskohrteli un Dohbelê maltiti bij turrejuſti, 10tâ Juhli pulſten 5 wakkarâ eefsch augstas weffelibas zaur muhsu-pilsehtu us Nihgu aïsbrauze.

No Merretas.

Rahda lohti ſtipra ſeema ſcho gadd' bijuſti, taſ ihpaſchi arri no ta redſams, ka laudis ſchê pee mums ſuhduſ weddoht laidari wehl leddu atradde, kas gabbaleem bija lauſchams, un ka zitti pehz wezzeem Jahneem feenu plaujoht muſlainâs plawâs weetahm wehl gahli uſgahje.

W.

Ko Libkuma Priddis wehl ſtahtijis.

(ſkattees Nr. 28.)

Papreeſch ta kreetna ſaimneeze tur nomirre behrnu-raiſes un atſtahe wiſtram diwi dehuſ un weenu meitu. Zaur winnas un wiſtra peefohpſchanu taſ mahjas uſſkattijahs kâ muſſchina.

Winnai, teize manna ſeewa, bija miſheſtiba kâ Mahriai un ſaimneeze ta bija kâ Marta.

Ta wiſtra mahfe, ſtahtija jahtneeks wairaf, atnahje pee brahli klahſt no firſs-miſheſtibas un bija winna behrneem par mahti. Tê nelaimes ſtundâ teem ugguns aprihje wiſſu mantu. Bet tee ſahje no jauna puhletees un eefohpſtees, zeredami un Deewam padohdamees. Zau rahdijahs, ka tee pa gabdeem atkal eefultees un atſpirgtu. Tê ahtri nomirre taſ wiſtrâ itt pilnâ ſpehâ, un atſtahe ſawus trihs behrnius tai

mahſai. ſchi weena ne-eefpehdama ſaimneeks, ſaimneeze un mahte buht, par behrneem un par laukeem gahdaht, — uſdewe ſawam jaunakam brahlam, kas winnai par paligu nahje, to ko patte neſpehje padarriht. Wiſſ isdewahs, un ta nelaiſa brahla diwi dehli, kreetni jaimekli buhdami, tappe no kunga isredſeti turymak taſ mahjas turreht, bet abbi ſafirge reiſe un ar karſoni nomirre. Meita ween atlikke. Tehwa mahfe tai eeprezeja wiſtru, bet juhs ſinnat, kahdi tuſſchi gaddi teem gaddijahs, ka maſ teem uſauge laukos, ka tee ar ſlummibahm un zittahm behdahm tikke peemeſleti, tã kã laudis winnu mahjas irr eefaukuſchi par Behdu-dangu. Bet wiſſas ſchahs behdas winneem firſs ne ſatruhe un preeziga zerriba tohs neatſtahe; wehl teem raddahs weenumehr jo wairaf uſtizibas.

Sirſs-ſahpes teem gan iſſpeede gaudas un aſſaras, bet ne weenu launu wahrdu, ar ko tee buhtu kurnejuſchi. Tahda firſs-preeziba, taſſs meers ſpihd no azzim teem lautineem, kas Krohnſahâ mahjo, ka neſpehju to iſteikt. Kai man weens teiz, kas taſ warr buht? jautaja jahtneeks.

Winneem taſ ſwehts meers firſi, taſ meers ar Deewu, atbildeja manna ſaimneeze. —

No kurrenes nahk taſſs? Zaur ko to warr eedabbuht? jautaja atkal jahtneeks.

Sinnams tikſai no kahda garriga ſpehka jeb no kahda ſkaidra awota — kã buhs man to teikt? — No tizzibas, atbildeja manna ſeewa. —

Warr gan buht, teize jahtneeks, bet tizziba taſſchu nedarra brihnumu.

Kapehz ne? ſazzija winna. Kad zilweki tã teek pahrradditi, — taſ tomehr brihnumſ. —

(Turplikam wakat.)

Kahba dabba un dsihwofchana Tur- keem?

(Stattees Nr. 26.)

Nedohmajeet wis, ka pee Turkeem ittin nekahds labbums, neds tikkums rastohs, jo no teem warr arri dauds labba teikt. Turki irr deewabihjigi sawa starpâ, jo tee wissu to, fo wiinnu tizziba pawehl, swehti turr un klausa. No Deewa augstas buhschanas ar leelu pasemmibu un ustizzibu runna, un mahza, ka Deewa spreedumeem nekahdâ wihsê newarr ismukt jeb atrautees. Tee daudsfahrt irr labfirdigi, lehnigi, gohdigi un taisni sawâ buhschanâ, sohlitu wahrdu turr, nabbagus schehlo, gaufigi un sachtigi dsihwo. Wiinnu semmês pulks tahdu nammu fur zellawihri warr bes maksas, tâ kâ frohgu steddelês ee-eet, ar sirgeem un kameeleem nakts-mahju turreht. Tahdus nammus, un arridsan akkuweetas tukfneschds irr baggati Turki, Deewu mihledami, zilwekeem par glahbschanu ustaifjuschî. Sawus mirruschus tee kohschî paglabba un gohdina un wiinnu kapsehtas kâ jauki, leeli dahrsi apstahditi un isstaktahs. Bet, un tas irr slikti, Turki irr lepni un darbu strahdabt ne wihscho. Turki lepni gan sawas tizzibas dehl, wissus tohs, kas to neturr, par funneem woi zuhfahm laminadami, gan sawas dsuntas pehz, sew par augstakeem turredami, ne kâ tohs zittus laudis, fo tee uswarrejuschî. No lepnbas arri nahk, ka labpraht nestrahda un ammatuhs dsenn. Ar leelu garru pihpi wissu zauru deenu us spilweneem sehdeht, mag runnaht, kapeju dsert, dambretti spehleht, tas augstu Turku deenas-darbs. No semmas kahrtas gan rohnahs ammatneeki un strahdneeki, bet tee ihsteni kuptschî un ammatneeki irr kristigi laudis woi schihdi. Turprettim Turkeem leela patifschana pee karra-darbeem un tâ jau agri-mahzahs sirgus jaht, ar schaujameem rihkeem, sohbineem, schkehpeem un stohpahm darbotees. Turku semmês wissa dsihwofchana zittada, ne kâ pee mums. To warr pee drehbehm pirnak redseht; jo wihri un seewischki gandrihs weenadâ apgehrbâ staiga. Zeppures newalka, bet galwas wirsû teem kalpaks us zeppures wihsî, fo ar dahrgahm drach-

nahm daschabi apfeen, plattas leelas uhfes un diwi jeb trihs kahrtas garru swahrku ar brangeem johsteem neds, arri retti sahbakus bet tuppeles ween walka. Teem ween, kas no Mahmuda zilts, un fo Emirus fauz, irr brihw, salku galwas aptinnu, jeb turbanu, nessahk. Wisrischkeem ais johsta zeeni afs un plats nasis, kâ pufs-sohbins buht, furra spals daudsfreis ar dahrgem afmineem puschkohts, un fo tee karrâ undumpi bruhke. Wiinnu nammi arri pagallanzittadi, ne kâ muhsu mahju-weetas. Zumti irr ittin plakkani, tâ kâ warr pa wirsu staigaht; lohgu kas us eelahm eet, gandrihs nemas newaidpilsatu eelas schauras, nammi weegli ween jabuhweti bes ahriaga kohschuma, tapehz wiinnu pilsatds dauds leeli ugguns grehki zeltahs. Nammu eekschpuffês irr brangums gan, no selta un sudraba. Katrà leelâ nammâ irr kambar, kura widdâ skunstigs uhdentinsch no semmês bubulo un karstumu dsiffina. Kad Turki labpraht masgajahs, tad arri katrà leelâ nammâ irr kohschî pirts-kambar, un pilsatds arri dauds tahdopirts, fur wissî par naudu warr pehrtees. Z pulks mahzitu fullainu tew isgehrbj, nopertawus pantus isstaiipa un isspaida, ar dahrgahm sahlehm swaida, un tew atkal apgehrbj. Tahda pehrschana lohti jauka un weffeliga Turku mihtakais ehdeens irr rihse, kas ar awjgallu un rasimehm daschadi tohp wahrita; ar zeppeschus ehd, un teem daschadi smeekfigi dschreeni no saldahm auglu saptehm. Wahrdu lohti kohpj un zeeni, arridsan wissadu dahrgu mspohschu buhschanu eeksch drehbehm, sirgeem, rihkeem un karra eerohtscheem mihto. Wiinneem brangas plintes un dahrgi sohbiini, ar kurreem warr dselsa-nagli nosist kâ kohka wadsi. Karreetes Turki nebrauz, bet woi kahjam eet, woi jahschu jahj; tikkai augstu fungu seewas zeeti aishwelkomâs karreetes brauz. Ta gan sawada semmu fur gandrihs itt nekahdu gohdigu seewischki lauka nered, un ja ar kahdu fatrahpahs, tad newu brihw, tai azzis skattihk, neds ar to runnaht, jo wiinnas waigs irr allasch ar plohri, jeb zittu sinalku drachnu aishsegt. Seewas tur arri retti tohp prezzetas, bet woi us tirgu, kâ lohpi pirts-tas, woi wehrgu-kahrtâ audsinatas. Tahdi

meitu-tirgü Turkeem ween brihw, nahkt; të nu katris kahdas un tik dauds meitas nopehrk, kà warr un grihb, un nopirktas, kà sohfes, mahjäs pahrwedd un eeslehds. Ko tad feewas Turku semmè darra? — Woi mahjas newalda, ehdeenu newahra, behrnus negehrbj, un neko nestrahda? Kas dohs? Tur tik nabbagas un wezzas feewas strahda un pa lauku rahdahs. Baggatu kauschu feewas, aisflehgtagas buhdamas, tiffai lustei dsihwo, bes gruhda darba. Tahs gresni isgehrbdamees, spehledamas, dahrsds zeeredamees, kahdu sinalku darbu paschuhdamas, ehdamas, dserdamas farwu garru laiku, kà putni buhrkeni pawadda un nekahdu zittu wihru neredf, kà ween to, kam tahs peederr. Nabbadsites labpraht ar kristitahm feewahm mistofu, kurrahm, tà kà pee mums, brihw irr rahditees un zitteem redsoht, pa lauku strahdaht. Woi tad irr arridsan kristiti laudis Turku semmè un kà teem klahjabs? Tur leels pulks kristitu lauschu, jo tee pehznahkami to wezzu kristitu semmes-behrnu, ko Turki uswarrejuschu. Tee farwu maisi pelnidami kuptscho un andele, ammatu strahda, par algadscheem kalpo, karrà un us fuggeem deene, un, lai winneem wiffai slikti neklahtohs, zitti arri ittin baggati buhtu, to-mehr wiffi tohp par sunneem usluhfoti un smahdeti. Teem leela galwas-nauda jamaksa, kamehr Turki neko nemaksa, un ihpaschäs drehbès jastaiga. Kristigu basnizu, bes pulksteneem, un basnizas-kungu irr pulks, no kattoliffas, greekeru un Armenijeru tizzibas-beedreem, jo leelakais kristitu lauschu pulks woi Greekeri, woi Armenijeru, un scho starpà rohnahs daschu reis ittin baggati kohpmanni. Urri dauds Schihdi dsihwo Turku semmè; tee ammatneeki, dakteri, un kuptschi; gan nauda zits sakrahj un paslehyptu turr; tomehr arri schee nabbagi tohp spaiditi un apsmahdeti. Tè nu warrat gan dohmaht, kà kristigi laudis un schihdi tiffai eerastas buhschanas, woi pelau labbad, Turku semmè mahjo. Pehz muhsu wihjes un dohmahm tur labbu gohda dsihwofchanu, un meeru newarr atrast. Rahdà laimè, kahdà meerà turpretti milliones no Turku tizzibas Kreewu semmè dsihwo! Appalsch muhsu Keisara zeptera neweens

tohs nebrihda, nesmahde un nekaitina. Rè, kahda farwada waldischana pee kristigeem kungeem! —

(Turplikam wakra.)

Teesas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic., tohp no Krohna Behrsmuischas pagasta teefas wiffi parradudeweji ta Krohna Pridriklustesmuischas (Friedrichslust) fainneeka Jaun Puzzu Janna, kas sawas mahjas dehl truhkuma nodewis, aizinati, lai pee faudeschanas sawas teefas, ar sawahm taifnahm prassifchanahm lihds to Zotu Zuhli schi gadda, pee schih teefas peeteizahs. To buhs wehrà nemt!

Krohna Behrsmuischas pagasta teefa tanni 13ta Zuhli 1829.

(E. W.)

H. Behring, pagasta wezzakais.

(Nr. 412.)

Müller, pagasta teefas schihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic., tohp no Suhres pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee to atlikfuschu mantu ta nomirruscha Suhres fainneeka Gudrinu Walta buhtu, usfaukti, diwju mehneschu starpà no schih deenas ar sawahm prassifchanahm pee schih teefas peeteiltees, peenahkamas parahdischanas peenest un tad to tablaku spreedumu nogaidiht, ar to ihpaschu pamahzifchanu, kà ne weens pehz ta nolikta laika wairè dsirdehts, bet tahdeem muhschiga kluffuzeeschana uslikta tiks.

Suhres pagasta teefa 15ta Zuhni 1829.

(E. W.)

+++ Jaunarrail Indrik, pagasta wezzakais.

(Nr. 40.)

Fr. Grücke, pagasta teefas schihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic., tohp no Wehrgalles pagasta teefas wiffi tee, kam taifnas prassifchanas pee ta Wehrgalles fainneeka Gehlinu Jehlaba, kas sawas mahjas atdewis, un par kurra mantu pee truhkuma inventariuma un zittu parradu labbad konkurse sprecsta, scheitan aizinati un sa-faukti, lai diwju mehneschu starpà, prohti lihds 22tru Augusta mehnescha deenu schi gadda, kas sawas weenigais un isflehgshanas termihns buhs, woi paschi, woi zaur weetneekem, fur tahdi peeneinmami, pee schih pagasta teefas peeteizahs, un tad sagaida, ko schi teefa pehz likkumeem spreedihds. To buhs wehrà nemt!

Ur Wehrgalles pagasta teefas appalschrafsiu un sehgelis islaists 22tra Zuhni deenà 1829.

(E. W.)

+++ Druera Jannis, pagasta wezzakais.

(Nr. 31.)

Skrey, pagasta teefas schihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Jaunauzes pagasta teefas wiffi tee, kam taisnas prassichanas no tahs nomirruschas fainneezes Behrtulaitu Sappes, ta nelaika Behrtulaitu Anscha fainneezes, un no ta Swirpu fainneeka Janna, kursch patz parradu dehl sawas mahjas nodewis, un par kurru mantu konkurse irr nospreesta, aizinati, ta tee lihds 20tu Augusta schi gadda, ar sawahm taisnahm prassichanahm pee schihs pagasta teefas peeteizahs, pehz kurra laika ne weens ne taps wairs peenemts, un tad sagaiba, kas pehz likkumeem taps nospreests.

Jaunauzes pagasta teefa 20ta Juhni 1829. I
(S. W.) + + + Behrtulait Jahne, pagasta wezzakais.
(Nr. 29.) J. J. Alfermann, pagasta teefas skrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Bebreneš pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas pee ta Anzenischka fainneeka Martina Gehiana, kas sawas mahjas dehl truhkuma no inventariuma un zittu parradu dehl atbewis, un par kurru zaur schihs teefas spreedumu konkurss nolikts, aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas lihds 20tu Juhli schi 1829ta gadda ar sawahm prassichanahm pee schihs teefas peeteizahs.

Bebreneš pagasta teefa tai 18ta Meija 1829. I
(S. W.) + + + Mattihs Bruschi, pagasta wezzakais.
(Nr. 63.) P. Mahn, pagasta teefas skrihweris.

Kad weens mas semneeku sirgs ar neapkalteem wez zeem ratteem no weena behgla atstahts, tad tohp tas, kam tas sirgs ar teem ratteem peederretu, aizinahs, few eeksch to starpu no 6 neddelahm ar skaidrahm peerrahbischanahm un ismaksaschanu tahs drikkuma naudas pee schahs teefas meldehts, zittadi tas peeminnetais sirgs ar teem ratteem, teefas lahdei par labbu tiks tam wairaf sohlitajam pahrdohs.

Brandenburge pagasta teefa 1ma Juhli 1829. 3
(S. W.) J. Zehs, teefas peeschdetais.
(Nr. 101.) Janischewsky, pagasta teefas skrihweris.

Scheitan tohp sinna dohta, ka ta teefas wihra sihme no sudraba tam peeschdetajam no schahs pagasta teefas Anscham Wirbulam, ar swahrkeem un westi no Rubbina muischas ehrbergi nosagta, tabehl ikkats tohp usfaukts, scho sihmi nedf pirkt nedf pahrdohs, bet

scho sihmi, fo pee saweem raksteem un sihmehm tublisch warr pasiht, prett weenu sagaibamu pateifschanu schinni teefa nodoht; ja ne, tad kad dabbuhs sinnaht ka tischam flehpta, schi sinna wirsteefai par tahlaku nos spreeschanu taps nodohta.

Bebreneš pagasta teefa tai 10ta Meija 1829. I
+ + + Mattihs Bruschi, pagasta wezzakais.
(Nr. 64.) Mahn, pagasta teefas skrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee ta atlikkuschu mantu ta nomirruscha Kalkuhnes fainneeka Jahneu Mikkela dohma turreht, tohp no Kalkuhnes pagasta teefas scheitan usaizinati, few wiffwehlah eeksch diwju mehneschu starpa, prohti lihds 10tu Augustu mehnescha schi gadda, pee schihs pagasta teefas atfauktees, jo pehz nolikta laika ne weens wairs taps peenemts. Kalkuhnes pagasta teefa tanni 15ta Juhni mehnescha deenâ 1829ta gadda.

(S. W.) Debel Kristap, pagasta wezzakais.
P. Brachmann, pagasta teefas skrihweris.

Tee, kas tam, tanni 15ta Juhni schi gadda, Leelaues muischâ nomirruscham dahrsneekam Kabrl Mag nus, Fritza dehlam, wehl parradi irr jamaksa, ja kam prassichanas no winna buhtu, scheit tohp usaizinati, lihds 27tu Juhli deemu schi gadda pee appakle rakstias pagasta teefas, sawas parradus aismaksahm un sawas prassichanas parahdih.

Leelaues pagasta teefa 22tra Juhni 1829.
+ + + Marte Mikkel, pagasta wezzakais.
Kubr, pagasta teefas skrihweris.

Weenam Wezzas Plattohnes puischam, ar uswahrd Swirbul Jann, kursch jau daschu reis pee schahs teefa par sahdsibahm apstrahpehts kluis — irraid weena mu sifanta Klarnette atnemta un sche eeksch glabbaschanalika. Tas, kam schi Klarnette — warrbuht — peederretu, tohp zaur scho pasluddinaschanu aizinahs, few ar teem peenahkamahm apleezinaschanahm, eeksch to starpu no 6 neddeleh, pee schahs teefas meldehts, — un sawu mantu, prett aismaksaschanu tahs drikkuma naudas sanemt; zittadi ta teikta Klarnette ta pagasta lahdei par labbu tiks pahrdohs.

Meschumuischas pagasta teefa 18ta Juhni 1829. I
+ + + Rugrain Dahwis, pagasta wezzakais.
(Nr. 75.) Janischewsky, pagasta teefas skrihweris.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: Regierungs-Assessor Diederichs, für den Censor.